

Mölndal/Härryda

Föreningen Norden Mölndal/Härryda – Norgeresa 19–25/8 2023

Vi åkte med den första bussturen, och så här minns vi vår resa.

19 augusti – På väg mot Norge

Tidig morgon lördagen den 19 augusti hämtades 40 ressgnagna kursdeltagare på olika ställen i Mölndal och Göteborg för vidare färd genom Bohuslän mot Norge och ett spännande reseprogram. Vi presenterades också för vår busschaufför Dag och vår guide Atle som har sitt ursprung i Norge.

Första stoppet blev i Tanumshede där det var förvarnat att vi skulle komma, så vi fick snabbt en god ostfralla och kaffe. Samtidigt anslöt ytterligare en deltagare, hemmahörande i Grebbestad.

Färden fortsatte på E6:an över Svinesundsbron, och vi fick passera tullstationen utan problem. Vidare norrut åkte vi förbi Oslo, eftersom huvudstaden skulle få ett besök på vägen tillbaka. Efter ytterligare timmar i bussen behövde både vi och vår chaufför en lunchpaus. Vi stannade nära Eidsvoll (Grundlovsdagen 17 maj). Några åt på raststället, andra på McDonald's. Därefter fick vi en vacker och spännande färd genom Gudbrandsdalen utmed Norges största insjö Mjøsa. Sjön är mycket djup på sina ställen ca 450 m (jfr Vättern ca 120 m och Hornavan 220 m). och den grönaktiga färgen man kan se kommer ifrån slam från glaciärerna.

Vi hade hela tiden lite funderingar på om ovädret "Hans" med otroliga mängder nederbörd och blåst skulle påverka vår färdväg. Bland annat hade en järnvägsbro rasat mellan Lillehammer och Trondheim, och reparationen beräknades ta flera månader. När vi närmade oss Lillehammer bestämdes det att vi inte skulle åka in i denna OS-by, vilket var lite av en besvikelse. Detta OS var ju en succé 1994 med fina sportresultat och ett helt fantastiskt soligt och vackertinterväder. Norge tog flest medaljer av alla länder, 26 st. varav 10 guld. (Vi nöjde oss med 2 guld; Pernilla Wiberg och Tre Kronor). Bussen tog oss i stället till Øyer och Hafjell som gränsar till Lillehammer i söder. Här skulle vi också övernatta. Tid fanns för en promenad i omgivningarna. Näringslivet har framför allt varit skogs- och lantbruk, men i samband med vinter-OS blomstrade turistnäringen och ett högfjällshotell byggdes. Nu är det centrum för vintersport såväl som cykling och vandring sommartid. Intresserade kan även vara med på myskoxsafari.

Väl på hotellet intogs en buffémiddag.

Mölnadal/Härryda

20 augusti – Mot Trondheim

Efter en förnämlig frukost fortsatte vi norrut förbi Otta in i trollens land upp mot bergakungens hemtrakter i Dovrefjäll. På högre höjder var marken till stor del täckt av en vit marktäckare. Tack vare den kunskap, som medföljde i bussen, lärde vi oss att detta inte var vitmossa utan renlav. Vidare noterade vi att bergen kring Oppdal till stor del utgörs av skiffer, lämpligt material till gångar i trädgårdar. Få lunchställen visade sig har öppet i Oppdal på en söndag, så viss försening blev det med serveringen denna dag.

Efter ankomst till Trondheim åkte vi direkt till Nidarosdomen, byggd på platsen för Olav den heliges grav. Lite svårt att uppfatta allt som vår entusiastiske guide [Torun](#) berättade om. Men Olav utropades till kung över ett enat Norge år 1016 och såg effektivt till att samtliga undersåtar konverterade till kristendomen – de fick välja mellan bibeln eller svärdet.

Domens äldsta delar är från 1300-talet, men nuvarande utseende tillkom under slutet av 1800-talet. Stora skaror pilgrimer har genom århundraden vallfärdat dit för att komma nära det silverskrin med Olavs relikier, som placerats i den åttkantiga Oktagonen längst fram i koret.

De norska riksregalierna förvaras i domen och ännu idag äger kröningen av norska kungar rum där. Domen utgör ett fantastiskt byggnadsverk, med vackra stendetaljer från hela Norge. Sålunda består delar av golvet av röd marmor från Fauske och dopfunten är gjord av norsk täljsten.

På guidade rundturen i Trondheim konstaterade vi att staden till stor del är präglad av studenter från Tekniska högskolan och Universitetet. Nya och tekniskt avancerade företag har blivit framgångsrika och bidrar till stadens utveckling. Många äldre lagerhus och pålade magasin runt hamnen har restaurerats och inrymmer idag företag och restauranger. Stadsbilden i dessa kvarter behålls i stort oförändrad. Vårt hotell, som var nytt, låg nere vid dessa hamnkvarter och var en bra utgångspunkt för promenader i detta spännande område.

Välsmakande buffé på kvällen och imponerande riklig frukostbuffé nästa morgon.

21 augusti – Hurtigruten mot Kristiansund.

Promenad från hotellet ner till Hurtigruten, tog ca 15 minuter. Enligt väderprognosen skulle tyvärr större delen av vår resdag vara mulen med dimma, vilket försämrade våra chanser till fin utsikt under båtturen. Trots detta kunde vi njuta av hyfsat fina vyer under turen på Trondheimsfjorden ut mot öppet hav, tack var rikligt med bekväma sittplatser bakom vindskydd på övre däck. Som alternativ kunde man välja bekväma fåtöljer eller soffor i någon av fartygets inre lounges. Lunchen, som ingick i priset för hela researrangemanget, var av högsta kvalitet med synnerligen välsmakande rätter och rikligt efterrättsurval.

Mölnadal/Härryda

Under turen inviterades passagerarna till såväl ett quiz, som till provsmakning av en lokalt tillredd laxrätt. Detta innebar att vi resenärer hade möjlighet att välja olika sorters lax vid fyra tillfällen på samma dygn; från bufféborden såväl till frukost som middag, samt dessutom från Hurtigrutens lunchbuffé och provsmakningen till sjöss.

I diset från båten kunde två tumlare skönjas ute på fjorden. Noterbart var den mängd småsamhällen som syntes på halvöar och öar långt ut mot havsbandet. Vi hade nog förväntat oss att fjordens omgivningar skulle vara kalare och mer glest befolkade som i Bohuslän, men dessa trakter tycktes levande och byggnaderna dessutom väl underhållna.

Kristiansund är uppbyggd på fyra öar runt en skyddad isfri hamn. När vi närmade oss målet för vår båtresa och styrde in under en bro, låg staden välkomnande i solsken framför oss. Ett mycket vackert minne.

Staden blev tidigt centrum för tillredning och försäljning av klippfisk, en torkad och saltad torskfisk, som redan under 1700-talet blev en stor exportsuccé till flera sydeuropeiska länder. Den portugisiska nationalrätten 'bacalhau' är baserad på norsk klippfisk.

Vid vår ankomst hade Dag parkerat bussen bekvämt vid kajkanten i Kristiansund. Han hade kört landsvägen från Trondheim med vårt bagage – det blev 21 mil. Vi inkvarterades strax ovanför hamnen på anrika Hotel Grand, som återuppbyggts två gånger; efter en större brand 1907 och efter bombningar under andra världskriget. I hotellentrén hälsades vi av staden store son, fotbollsspelaren Ole-Gunnar Solskjær (spelade bl.a. i Manchester United), som stod staty vid receptionen. En tre-rätters middag serverades senare den kvällen. God frukostbuffé nästa morgon.

Under vår promenad från hotellet ned mot hamnen besökte vi Vinmonopolet. En box hyfsat rödvin, t.ex. Periquita, fanns på hyllan för 450 NOK (att jämföra med 249 SEK på Systemet). Till vår glädje berättade kassörskan att Vinmonopolet är det enda företaget i Norge som sänder sina sedlar direkt till Den Norske Bank. Detta innebar att vi kunde handla för en gammal sedel (som vi hittat i en låda hemma efter 20 år) utan att behöva betala den avgiften, som andra banker tar för att växla in utgångna sedlar!

22 augusti – Atlanthavsvägen och Trollstigen.

Kristiansund lämnades via Atlanthavstunneln; en nära 6 km lång biltunnel som går från staden och hela 250 m ner under havsytan. Norge har ju massor av långa vägtunnlar (den längsta är Lærdalstunneln nära Bergen på drygt 24 km) och vår tunnelpassage gick synnerligen problemfritt. Snart kom vi in på den berömda vägsträckan, Atlanthavsvägen, med en lång rad av broar mellan små öar. Där har också Agent 007, Daniel Craig, färdats i den senaste Bond-

Mölnadal/Härryda

filmen 'No time to die'. Vi passagerare kunde konstatera att vägen och utsikten verkligen gör skäl för utnämningen till en av världens vackraste vägsträckor.

På väg mot kustsamhället Bud passerades ett av de tre mejerier i Norge där Jarlsberg-osten tillverkas, en ost som är mycket populär i stora delar av världen. Bud är idag ett pittoreskt samhälle, men under kriget var Bud ett starkt tyskt fäste, bl.a. med kustartilleri, med syfte att skydda tyska marinenheter inne i de isfria fjordarna. Den tyska flottan anföll därifrån de allierades konvojer, som transporterade värdefull krigsmateriel över Atlanten till Sovjet, fr.a. till Murmansk.

Vackra naturupplevelser och välskötta gårdar följde oss hela tiden på vidare bussresan söderut förbi rosornas stad, Molde, fram mot lunchpausen i Åndalsnes. Där kunde vi välja bland olika restauranter och snabbmatställen. Vi noterade att ett kryssningsfartyg också tagit sig in i fjorden och fram till staden och där kastat ankar.

Därefter var det dags för den spännande etappen uppför den omtalade Trollstigen mot Geiranger – en mängd hårnålskurvor från havsnivå upp till 850 m öh, hela tiden genom fascinerande natur, flera fjälltoppar mer än 1000 m höga och rikligt av vattenfall strax utanför bussfönstren.

Vår 'sjåfør' Dag hanterade alla svårigheter med imponerande lugn och stor yrkesskicklighet; mötande bilar vid hårnålskurvorna fick ha godheten att stanna och backa tillbaka uppåt, för att möjliggöra ett möte på planare mark.

Väl framme vid det historiska hotellet Union i Geiranger blev vi först förstummade av den fantastiska utsikten ner mot samhället och fjorden. Ett stort kryssningsfartyg anlände och ankrade upp längst in i fjorden. Även insidan av hotellet var fantastiskt, med utställning av veteranbilar och en unik utsikt ner i dalen från sällskapssalarna. Kvällens buffé erbjöd mycket goda rätter och synnerligen rikligt utbud. Inte konstigt att norska prinsessan Märta-Louise nu har valt detta hotell för sitt kommande bröllop med sin Shaman under nästa år.

23 augusti – stavkyrka och högfjällsplatå.

Dagens etapp tog oss förbi höga fjälltoppar mot Lom och den berömda stavkyrkan, en av Norges äldsta och största. Vissa av kyrkans träbalkar har daterats till mitten av 1100-talet medan nuvarande utseende tillkom på 1600-talet. Flera turistgrupper anlände samtidigt som vi, med en duktig lokal guide lyckades alldeles utmärkt framföra sitt budskap för den stora skaran av imponerade åhörare.

Mölnadal/Härryda

Vi kunde konstatera att stavkyrkan i Lom, liksom de flesta husfasader i detta Norges inland, har tjärats för att skydda trävirket. Närheten till skog gjorde att tjära fanns lätt tillgängligt för

alla. Detta till skillnad från husägare i kustbandet, som inte har tillgång till skogar. Sålunda var samtliga hus i kustbandet, ex. i Bud, vita av olja och zinkvitt, och inga fasader var tjärade.

När vi lämnade Lom fick vi ändra resplanen på grund av ovädret Hans, som nyligen drabbat trakten. Vår tänkta väg ner mot Fagernes var inte farbar, men via en omväg tog vår buss oss ändå upp på Jotunheimen till det vackra fjällandskapet på högplatån Valdresflya (1389 m öh) och vidare mot sportcentrat Beitostølen (900 m ö.h.). Förutom skidåkning vintertid är regionen Valdres mycket populärt för cykelturer, fjällvandringar och fiske.

Hotellet i Fagernes låg alldeles intill en mäktig älv, och det hade precis dagarna före vår ankomst tjänstgjort som evakueringscenter för hundratal gäster från översvämningshotade närliggande samhällen. Nu hade vattenståndet sjunkit till mer normala nivåer, tack och lov, och vackert väder tillät promenader utmed älvstranden före den generösa middagsbuffén.

Fagernes ligger tre timmars resa från Oslo på bra vägar och fungerar som ett turistcentrum för de många fritidsaktiviteter som finns att tillgå i Valdres.

24 augusti – Mot Oslo

Kortare stopp i utkanten av Hønefoss. Trots att Hønefoss nyligen drabbats av översvämning, med bl.a. sprängda dammluckor, så var vägarna öppna och trafiken flöt problemfritt. I närheten av Utøya påminde Atle oss om det terroråd som Behring Breivik genomförde 2011 i centrala Oslo samt på det sommarläger på ön där sammanlagt 77 personer mördades.

Mot Holmenkollen för lunch på Frognerseteren med vackert väder och fin utsikt över Oslo. Därefter stopp vid Vigelandsanlegget i Frognerparken. Imponerande mängd skulpturer, och speciellt spännande är Monoliten, huggen ur ett enda granitblock. Statyn är hela 17 m hög och visar inte mindre än 121 sammanflätande människor. Graniten kommer från ett stenbrott intill Halden, och gissningsvis påminner stenen där om den bohuslänska graniten, som bröts några mil längre ner åt sydväst.

Vidare ut mot Bygdøy för ett stopp intill museerna Kon-Tiki och Frem, båda belägna på stranden intill Oslofjorden med fin utsikt över centrala staden.

Vårt hotell för kvällen visade sig vara alldeles nytt och modernt och låg intill fotbollslaget Vålerengas helt nybyggda stadion. Ånjo en god och generös middagsbuffé, som avslutades med att vår grupp samlades i ett separat rum. Där tog ordförande Erling Alriksson tillfället i

Mölnadal/Härryda

akt att å resenärernas vägnar tacka sjåfør Dag och reseledare Atle för en väl genomförd tur. Atle kontrade med en handtryckning i ring.

25 augusti – Oslo och sedan vidare hemåt

Bussen parkerades centralt nära Operan för att möjliggöra besök på olika museer. Vi själva valde det nya Munchmuseet och blev imponerade över den mängd verk som fanns utställda. Visserligen är många av hans verk vemodiga, men man kan inte annat än imponeras av hans konst. En promenad upp på Karl-Johan hanns också med innan bussen avgick.

Gränsen passerades igen utan problem. Atle redovisade resenärernas limerickar, där kravet var att ordet Trollstigen skulle ingå. Återigen ett lämpligt stopp i Tanum för bensträckning och kaffepaus innan alla deltagare återvände hem.

Samtliga resenärer verkade mycket nöjda med resan och med arrangemangen.

”Man kan nog åka vart som helst i Norge; det är alltid väldigt vacker natur.”

Margareta och Anders Ljunggren